

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637

For a complete list of titles published by the University of Chicago Press, please contact your bookseller or write to the University of Chicago Press, 1207 East 58th Street, Chicago, IL 60637. For more information, please visit our website at <http://www.uchicago.edu>.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

**53-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«Сучасні освітні технології та інноваційні методики
навчання в підготовці здобувачів вищої освіти: досвід та
перспективи»**

**23-24 лютого 2022 року
м. Полтава**

УДК 378.147

М 34

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Колесніченко Ірина, методист II категорії навчального відділу

Бурлака Олена, методист навчального відділу

Зінченко Валерія, секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – Зінченко Валерія

*Відповідальність за правильність наведених статистичних даних,
фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез*

Матеріали 53-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів
«Сучасні освітні технології та інноваційні методики навчання в підготовці
здобувачів вищої освіти: досвід та перспективи». м. Полтава: ПДАУ, 2022. –
216 с.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ...	9
Визначення однорідності змішування компонентів комбікормів із використанням мікротрейсерів <i>Сахно Тамара, д.х.н., старший науковий співробітник</i>	9
Використання ресурсів відеоконтенту мережі інтернет під час викладання фахових дисциплін <i>Поспелов Сергій, д.с.-г.н., професор; Міценко Олег, к.с.-г.н., доцент; Опара Микола, к.с.-г.н., доцент</i>	11
Дидактичне конструювання дисципліни «Методика і організація досліджень та цифрова агрономія» <i>Юрченко Світлана, к.с.-г.н.</i>	13
Застосування інноваційних методик при викладанні освітніх компонентів, основою яких є моніторинг природних процесів у геосистемах <i>Ласло Оксана, к.с.-г.н., доцент; Оленір Роман, к.с.-г.н.; Гордєєва Олена, к.с.-г.н.</i>	15
Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при вивченні хімічних дисциплін у Полтавському державному аграрному університеті <i>Крикунова Валентина, к.х.н., доцент</i>	17
З досвіду організації дистанційного навчання здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія девіної форми навчання на кафедрі рослинництва <i>Кочера Анатолій, к.с.-г.н., доцент; Філоненко Сергій, к.с.-г.н., доцент</i>	19
Значення інноваційних технологій навчання в підготовці майбутніх екологів <i>Писаренко Віктор, д.с.-г.н., професор; Піцаленко Марина, к.с.-г.н., доцент</i>	22
Інноваційний підхід до самостійної роботи здобувачів вищої освіти на кафедрі рослинництва <i>Гангур Володимир, д.с.-г.н., старший науковий співробітник; Антонєць Марина, к.псих.н., доцент; Антонєць Олександр, к.с.-г.н., доцент</i>	24
Концептуальні засади у підготовці фахівців екологів <i>Писаренко Павло, д.с.-г.н., професор; Самойлік Марина, д.е.н., професор</i>	26
Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти як одна із основних чинників підготовки висококваліфікованих кадрів <i>Малюга Аліна, завідувач лабораторії; Благодарь Катерина, лаборант кафедри біотехнології та хімії</i>	28
Огляд інноваційних освітніх технологій <i>Ромашко Таміла, к.х.н., доцент</i>	30
Особливості викладання хімічних дисциплін в умовах дистанційної форми навчання <i>Короткова Ірина, к.х.н., доцент</i>	32
Особливості реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу <i>Рибальченко Анна, к.с.-г.н.; Криворучко Людмила, к.с.-г.н.</i>	35
Проблеми використання сучасних інноваційних технологій в освітньому процесі <i>Барабола Ольга, к.с.-г.н., доцент; Ляшенко Віктор, к.с.-г.н., доцент</i>	37
Професійна підготовка фахівців до використання ГІС та технологій при плануванні території <i>Шевчук Сергій, д.геогр.н., професор; Погрібняк Максим, аспірант кафедри географії та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка</i>	38
Професійний саморозвиток майбутніх спеціалістів як система організованих компонентів <i>Коваленко Нігел, к.с.-г.н., доцент; Шерстюк Олена, асистент; Боброва Нелля, к.б.н.,</i>	40

Особливості застосування інтегративного підходу до надання освітніх послуг у закладах вищої освіти <i>Дячков Дмитро</i> , д.е.н., доцент; <i>Зось-Кіор Микола</i> , д.е.н., професор; <i>Потанюк Ірина</i> , к.е.н., доцент	108
Особливості формування та просування бренду закладу вищої освіти <i>Світлична Алла</i> , к.с.н., доцент; <i>Дядик Тетяна</i> , к.с.н., доцент; <i>Загребельна Ірина</i> , к.е.н., доцент	110
Правова регламентація використання інноваційних методик навчання у підготовці здобувачів вищої освіти <i>Коломієць Павло</i> , к.ю.н., доцент; <i>Купченя Лідія</i> , к.ю.н.	112
Про адаптацію європейського досвіду викладання навчальних дисциплін <i>Пантелеймоненко Андрій</i> , д.е.н., професор; <i>Гончаренко Владислав</i> , д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	114
Сучасні вимоги суспільства, роботодавців, здобувачів до якості освіти <i>Даниленко Вікторія</i> , к.е.н., доцент	116
Умови розвитку професійних лідерських якостей аспірантів – майбутніх викладачів закладів вищої освіти <i>Вороніна Вікторія</i> , к.е.н., доцент; <i>Воронько-Невідніча Тетяна</i> , к.е.н., доцент; <i>Лопушинська Олена</i> , к.е.н.	118
Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців економічного профілю <i>Волкова Неля</i> , к.е.н., доцент; <i>Михайлова Олена</i> , к.е.н., доцент; <i>Писаренко Світлана</i> , к.с.-г.н., доцент	120
Формування спеціальних е-компетентностей сучасних фахівців у закладах вищої освіти <i>Копішинська Олена</i> , к.ф.-м.н., доцент; <i>Уткін Юрій</i> , к.т.н., доцент; <i>Слюсар Вадим</i> , д.т.н., професор; <i>Слюсар Ігор</i> , к.т.н., доцент	123
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	126
Використання інтерактивних методів навчання під час дистанційного викладання фізико-математичних дисциплін <i>Антонець Анатолій</i> , к.пед.н., доцент; <i>Флегантов Леонід</i> , к.ф.-м.н., доцент; <i>Овсієнко Юлія</i> , к.пед.н., доцент; <i>Рижкова Тетяна</i> , старший викладач	126
Досвід викладання дисципліни «Механотроніка» для інженерно-технологічних спеціальностей ПДАУ <i>Падалка Вячеслав</i> , к. т. н., доцент; <i>Біловод Олександра</i> , к. т. н., доцент	128
Інноваційні методики навчання в підготовці здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Основи охорони праці» <i>Липенко Тарас</i> , к.т.н., доцент	130
Інноваційні методи навчання у викладанні дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» <i>Дроздчана Ольга</i> , старший викладач	132
Особливості формування проєктно-конструкторської компетентності здобувачів вищої освіти під час вивчення інженерної та комп'ютерної графіки <i>Антонець Анатолій</i> , к.пед.н., доцент; <i>Горик Олексій</i> , д. т. н., професор; <i>Ковальчук Станіслав</i> , д. т. н.; <i>Канівець Ірина</i> , к. пед. н., доцент	135
Проектне навчання, як елемент сучасних освітніх технологій: практичний досвід <i>Ляшенко Сергій</i> , к.т.н., доцент	137
Традиційні та інноваційні методи навчання та їх вплив на формування професійних компетенцій студентів <i>Шнилька Микола</i> , к.т.н., доцент	139

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ.....	142
Академічна мобільність здобувачів вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку <i>Дорошенко Андрій, к.е.н., доцент; Єгорова Олена, к.е.н., доцент; Кончаковський Євген, к.е.н., доцент</i>	142
Використання результатів неформальної та інформальної освіти при підготовці здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування <i>Чумак Валентина, к.е.н., доцент; Безкровний Олександр, к.е.н., доцент; Брижник Людмила, к.е.н., доцент</i>	143
Використання технічних можливостей платформи moodle під час дистанційної освіти <i>Єрмолаєва Марина, к.е.н., доцент</i>	146
Дидактичні ігри як метод активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти <i>Подлесна Ганна, к.псих.н., доцент</i>	148
Досвід викладання лабораторних занять з використанням програми віддаленого доступу AnyDesk в умовах дистанційного навчання <i>Грибовська Юлія, к.е.н., доцент; Ходаківська Лілія, к.е.н., доцент</i>	151
Досвід та перспективи використання інноваційних методів навчання при викладанні облікових дисциплін <i>Мац Тетяна, к.е.н., доцент; Красота Олена, к.е.н., доцент</i>	153
Ефективні способи навчання в опануванні дисциплін контрольного профілю <i>Пономаренко Оксана, к.е.н., доцент; Пилипенко Катерина, д.е.н., професор</i>	155
Інноваційні методи навчання - основа модернізації університетської освіти <i>Черненко Ксенія, к.е.н.</i>	157
Інтеграція цифрових технологій у традиційне навчання <i>Конonenko Жанна, к.е.н., доцент; Чип Людмила, к.е.н., доцент</i>	159
Інтелектуально-конкурентні ігри як основоположний засіб всебічного розвитку творчої активності здобувачів вищої освіти <i>Ліпський Роман, к.е.н., доцент</i>	162
Методика викладання облікових дисциплін в дистанційному форматі <i>Кулик Вікторія, д.е.н., професор; Пилипенко Катерина, д.е.н., професор</i>	164
Особистісний підхід до навчання в сучасних суспільних реаліях <i>Капачева Людмила, к.е.н., доцент</i>	165
Переваги дуальної лекції як інтерактивного методу навчання <i>Тютюнник Юрій, к.е.н., доцент; Рудич Алла, к.е.н., доцент; Песцова-Світалка Оксана, к.е.н., доцент</i>	167
Практична підготовка фахівців з обліку – сучасні виклики та перспективи <i>Левченко Зоя, к.е.н., доцент; Тютюнник Світлана, к.е.н., доцент; Дугар Тетяна, к.е.н., доцент</i>	169
Проблеми дистанційної освіти та шляхи їх вирішення <i>Мокієнко Тетяна, к.е.н., доцент; Прийдак Тетяна, к.е.н., доцент; Сіренко Олена, к.е.н.</i>	172
Синергетичний потенціал сучасних педагогічних технологій <i>Шейко Сергій, к.філос.н., доцент</i>	174
Сучасні інноваційні методики навчання у вищій освіті <i>Бурлака Олена, методист; Колесніченко Ірина, методист II категорії; Пастрома Людмила, методист; Брастовець Тетяна, керівник виробничої практики</i>	175
Сучасні інноваційні освітні технології у закладах вищої освіти <i>Тамілін Олексій, д.е.н., доцент</i>	177
Сучасні методи викладання іноземних мов <i>Воловик Лариса, к.філол.н., доцент</i>	179

Інновації в навчанні пов'язані з активним процесом створення, поширення нових методів і засобів (нововведень) для вирішення дидактичних завдань підготовки фахівців у гармонічному поєднанні класичних традиційних методик та результатів творчого пошуку, застосування нестандартних, прогресивних технологій, оригінальних дидактичних ідей і форм забезпечення освітнього процесу.

В сучасних умовах основним завданням викладача є створення умов для формування творчої компетентної особистості, яка буде здатна реалізувати свій потенціал у суспільстві. Тому актуальним є перехід до особистісно-орієнтованого навчання й виховання, впровадження нових ефективніших педагогічних технологій, інтерактивних методів навчання. Вища освіта сьогодні ґрунтується на творчому поєднанні і традиційних і нетрадиційних, інтерактивних форм та методів навчання, на запровадженні новітніх мультимедійних та комп'ютерних технологій.

Серед сучасних технологій навчання, своєчасність і корисність яких підтверджена досвідом роботи провідних закладів вищої освіти, слід виділити: особистісно-орієнтовані, інтеграційні, колективної дії, інформаційні, дистанційні, творчо-креативні, розвивальні тощо. Вони мають стати основою для ефективної дидактико-методичної, психологічної, комунікативної взаємодії здобувача вищої освіти і викладача та прояву компетентісних навичок. У цих технологіях особистість, тобто здобувач вищої освіти, – головний суб'єкт, а не засіб досягнення поставленої мети.

У практиці вищої освіти диверсифікація навчальних технологій дозволяє активно і результативно їх поєднувати через модернізацію традиційного навчання та переорієнтацію його на ефективне, цілеспрямоване. За такого підходу акцентується на особистісному розвитку майбутніх фахівців, здатності оволодівати новим досвідом творчого і критичного мислення, рольового та імітаційного моделювання пошуку вирішення навчальних завдань тощо.

Сьогодні найбільш популярними інноваційними методами навчання, які дозволяють використовувати нові технології викладання є: контекстне навчання, імітаційне навчання, проблемне навчання, дистанційне навчання. Наведені методи можуть бути ефективно використані в освітньому процесі кожний окремо, але на нашу думку більш ефективний результат можливо отримати від комплексного та системного використання деяких методів.

Отже, інноваційні методи навчання, що використовуються в системі сучасного освітнього процесу, включають інтерактивні засоби, форми і методи освітньої діяльності в інтерактивному інформаційному середовищі закладу вищої освіти.

Оскільки суттєво зростає творча компонента освіти, активізується роль усіх учасників освітнього процесу, зміцнюється творчо-пошукова самостійність студентів, особливої актуальності набули концепції проблемного та інтерактивного навчання, пов'язаного з використанням комп'ютерних технологій. Під час такого навчання здобувач вищої освіти може комунікувати з викладачем он-лайн, вирішувати творчі, проблемні завдання, моделювати ситуації, включаючи аналітичне і критичне мислення, знання, пошукові здібності.

Включення в освітній процес активних форм навчання, у тому числі психологічних тренінгів, суттєво впливає на розвиток професійних та особистісних якостей майбутнього спеціаліста. Серед сучасних інформаційних технологій інтерактивні технології посідають особливе місце. Говорячи про інтерактивне навчання, як новітню інформаційно-комунікаційну технологію треба звернути увагу й на одночасну комунікативність цієї технології.

Успіх новітніх методів навчання може бути досягнутий завдяки поєднанню сучасних технічних засобів навчання з традиційними. Але застосування інноваційних технологій потребує компетентності викладачів, набуття ними досвіду практичної діяльності у сфері освоєння новітніх технологій. Викладачі повинні стати носіями інноваційної свідомості, що активно використовують сучасні освітні технології та поєднують їх з класичними методами викладання.

Таким чином, сутність й структура інноваційного освітнього процесу в закладі вищої освіти повинні відповідати характеру і швидкості соціальних змін у суспільстві, високим європейським стандартам підготовки конкурентоспроможних фахівців інноваційного типу. Сучасний зміст вищої освіти має орієнтуватися на використання інформаційних технологій, поширення інтерактивного, електронного навчання з доступом до цифрових ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю. В. Бистрова // Концептуальні засади становлення інноваційного суспільства в Україні : монографія / К. М. Андрущенко [та ін.]; за ред.: Ю. Є. Атаманової, Г. П. Клімової. – Харків, 2015. – 6.3. – С. 426–438.

2. Бобрикова Ю. Сучасні інноваційні методи викладання і навчання спеціалістів у вищій школі [Електронний ресурс] / Ю. Бобрикова. *Активне управління: теорія і практика. Педагогіка*. – 2018. – Вип. 4. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/adupped_2018_4_9.

3. Кляп М. Інноваційні методи навчання у ВНЗ як інструмент інтернаціоналізації вищої освіти України / М. Кляп. *Вища освіта України*. – 2015. – № 4. – С. 45-53. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2015_4_9.

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Томілін Олексій, д. е. н., доцент

Під час пандемії COVID-19 всі вищі навчальні заклади освіти України перейшли на дистанційне навчання. Метою дистанційного навчання – є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інноваційних, інформаційно-комунікаційних технологій. Під час карантину дистанційні заняття націлені на розширення можливостей викладача і самостійну роботу студента за освітньо-кваліфікаційними рівнями, відповідно до державних стандартів освіти. Уже сьогодні пропонуються нові

перспективи та надзвичайні можливості для навчання, використовуючи: сучасні інформаційні, комунікативні та інноваційні освітні технології: онлайн-семінар під назвою “вібінар”, мультимедійні презентації навчальних тем, відеоролики, навчальні фільми, відео демонстрації, навчальні електронні видання та ресурси, які забезпечують запрограмований навчальний матеріал.

Інноваційні методики викладання є полікомпонентними, оскільки об'єднують всі ті нові й ефективні способи освітнього процесу (здобуття, передачі й продукування знань), які, власне, сприяють інтенсифікації та модернізації навчання, розвивають творчий підхід і особистісний потенціал здобувачів вищої освіти [1]. Використання інновацій дає можливість значно зменшити собівартість продукції, скоротивши, або навіть виключивши деякі статті витрат, хоча для вдалого застосування новітніх технологій у своєму виробництві необхідне сучасне програмне забезпечення та відповідна кваліфікація персоналу [4]. Як відомо, педагогічна інновація – це теоретично обґрунтоване нововведення, що здійснюється на трьох рівнях: макrorівні, де інновації визначають зміни в усій системі освіти та проводять до зміни її парадигми. Цей рівень з позиції структурно-рівневого акціального аналізу в психології розглядається на рівні цілей; мезорівні, де інновації приводять до змін регіональних, конкретного навчального закладу; мікрорівні, де інновації спрямовані на створення нового змісту як окремої навчальної дисципліни, так і блоку дисциплін, на відпрацювання нових способів структурування освітнього процесу, на розроблення нових технологій, нових освітніх форм і методів [3].

Інноваційні технології у вищому навчальному закладі характеризують, як технології, засновані на нововведеннях: організаційних (пов'язаних із оптимізацією умов освітньої діяльності), методичних (спрямованих на оновлення змісту освіти та підвищення її якості); які дозволяють викладачам впроваджувати модульні технології навчання; використовувати імітаційні технології навчання; розширювати можливості контролю знань студентів [2]. Отже, сучасний освітній процес потребує універсальних вимог до професійної компетентності і має орієнтуватися на необхідності його вдосконалення через сучасні інноваційні освітні технології.

Сучасний зміст освіти має орієнтуватися на використання інформаційних технологій, поширення інтерактивного, електронного навчання з доступом до цифрових ресурсів та інтелект-навчання для майбутнього [1]. Отже, інформатизація сучасного змісту освіти асоціюється із певною пірамідою, основа якої – нові електронні освітні продукти. При налагодженні зв'язку викладач-студент за допомогою онлайн-комунікації в інформаційному освітньо-науковому середовищі університетів необхідні суттєві консолідовані дії кафедр, інформаційних центрів, лабораторій, бібліотек для його наповнення якісними проблемно-орієнтованими ресурсами, як наслідок, забезпечення здобуття знань [1]. Постійне вдосконалення комп'ютерної техніки, бурхливий розвиток програмного забезпечення стали підґрунтям для створення нових ефективних новітніх технологій, що дозволяє по новому вчити і вчитися, досліджувати недоступні до цього часу об'єкти і явища природи, отримувати інформацію з будь-якого куточка планети, не виходячи з квартири чи офісу [6].

Пріоритетними напрямками інвестиційно-інноваційної діяльності України є наукова та науково-технічна діяльність [5, с. 140].

Таким чином, сучасний зміст освіти має орієнтуватися на такі пункти: використанні сучасних інноваційних інформаційних технологій; модульних технологій навчання; навчальних електронних видань та ресурсів.

Поширення сучасних інформаційних, комунікативних, інноваційних освітніх технологій інтерактивного, електронного навчання, сприяють інтенсифікації та модернізації навчання, розвивають творчий підхід і особистісний потенціал здобувачів вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. *Право та інноваційне суспільство*. 2015. № 1 (4). С. 27–33.
2. Берестова А. Інноваційні технології та методи навчання у професійній освіті [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nadoest.com/innovacijni-technologi-ya-ta-metodi-navchannya-u-profesijnij-osv> (дата звернення 11.01.2022).
3. Вірковський А. П. Інноваційна діяльність педагога і студента як умова формування інноваційної культури. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Вип. 24, 2005. С. 49–52.
4. Томілін О. О., Томенко Д. В., Застосування інноваційних технологій в аграрному підприємстві. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва*. Серія Економічні науки : зб. наук. пр. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків : ХНАУ, 2019. № 4. Т.2. С. 293–301. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8029> (дата звернення 11.01.2022).
5. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАУ, 2021. 300 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10970> (дата звернення – 11.01.2022).
6. Апшай Н. І. Інтелектуалізація навчального процесу у ВНЗ в умовах розвитку інформатизації. *Проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 9. С. 3–5.

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Воловик Лариса, к.філол.н., доцент

Одним з ефективних напрямів у сфері навчання іноземних мов стає розробка системи навчання на базі інформаційних технологій. За допомогою поєднання звукових, графічних, анімаційних та текстових ефектів можливо досить вдало імітувати ефект занурення в активне мовне середовище, реалізуючи сучасні лінгвістичні технологічні, методичні та педагогічні технології. Крім того, при навчанні іноземній мові за такими програмами відпрацьовуються всі аспекти мови: фонетичний, граматичний, лексичний та комунікативний, що дозволяє більш якісно та швидко оволодівати мовним матеріалом, набувати мовленнєвих звичок та вмій. Велику роль у цьому відіграють мультимедійні засоби, які дають можливість постійно оновлювати навчальні матеріали і вдосконалювати системи роботи над ними. Інтенсивні мультимедійні програми для навчання іноземної мови необхідно розробляти